

Dominante Martha's

Volle zussen passeren de grens van tien ton vet en eiwit

Bijna de helft van de veestapel van de familie Kremer luistert naar de naam Martha. Drie van de Martha's bereikten inmiddels de status van tientonner, waarvan Martha 62 en Martha 68 als volle zussen een bijzonder duo vormen. 'Dankzij het agressieve karakter worden Martha's oud', aldus Evert Kremer.

Hoogdrachtig van haar veertiende kalf staat Martha 68 op. De nog altijd gitzwarte F16 Rocket C-dochter toont zich als 15-jarige nog erg fraai dankzij haar geweldige wigvorm, haar uier met sterke ophangband en haar prima conditie. Martha 68 baant zich een weg naar het voerhek en wijkt niet af van haar pad wanneer ze stalgenoten tegenkomt. 'Ze zijn dominant, de Martha's, dat zit al generaties in de familie. In de melkstal valt het karakter mee, maar als je ze aan het halster moet hebben, zijn ze niet gemakkelijk.'

Melkveehouder Evert Kremer kan het eigenzinnige karakter wel waarderen. 'Dankzij die agressiviteit blijven de Martha's lopen en worden ze oud.' Evert Kremer melkt met zijn vrouw Allina en ouders Jan en Jennie in Stegeren 85 koeien, waarvan inmiddels bijna de helft luistert naar de naam Martha. Afgelopen winter was er feest; drie Martha's werden in het zonnetje gezet vanwege het passeren van de grens van 10.000 kilogram vet en eiwit. De oudste Martha rondde deze kaap al in het voorjaar van 2004.

Het bijzondere aan de gebeurtenis afgelopen winter waren de twee volle zussen Martha 62 en Martha 68 met de gezamenlijke ouders F16 Rocket C en Martha 51 (v. Alfons). Hun verre achternicht Martha 64 (v. Tops) completeerde het drietal, maar verliet recent als 15-jarige het bedrijf.

Niet vertroetelen

Het is niet helemaal uniek dat twee volle zussen de mijlpaal van tien ton vet en eiwit passeren, maar een derde loot uit dezelfde koefamilie maakt het trio tientonners wel erg bijzonder. Martha 62, grijzer dan

haar zuster, werd als 15-jarige ingeschreven als sterkoe drie en kreeg 85 punten voor het exterieur.

'Ze is de betere producente van de F16-zussen', legt Evert uit. 'Daarnaast was ze ook altijd snel drachtig. Ieder jaar liep ze met afkalven een maand in. Maar nu is het ineens afgelopen, na 14 keer kalven wordt ze niet meer drachtig.' Veel respijt krijgt ze niet meer van Kremer. 'Zolang ze nog 15 liter melk per dag geeft zonder een hoog celgetal mag ze blijven. Maar we gaan hier geen oude koeien in een strohok vertroetelen, ze blijven gewoon tussen de andere koeien lopen.'

De eerste Martha deed begin jaren zestig haar intrede op het bedrijf in Overijssel. 'We kochten haar als afgekalfde vaars in de buurt', herinnert Jan Kremer zich. 'Het was een strakke belijnde vaars met een strakke uier.'

De gemeenschappelijke voorouder van Topsdochter Martha 64 en de F16-zussen is Martha 28, een dochter van de FH-stier Burghorner Luc, die geboren werd in 1975. Via Beadee M 222, String Arko 68 en Alfons werden de F16-dochters Martha 62 en Martha 68 in 1989 en 1990 geboren. 'F16 heeft het hier goed gedaan, net als Tops en Sunny Boy. Die drie stieren hebben we veel met elkaar gecombineerd', vertelt Jan. Het rollend jaargemiddelde toont aan dat Kremer gehalten en melkproductie prima weet te combineren. Bij een gemiddelde leeftijd van vier jaar en tien maanden ligt de productie op 9456 kg melk met 4,56% vet en 3,54% eiwit.

Factor geluk

Het fokken van duurzame koeien ligt overigens niet alleen aan de stierkeus volgens Jan, wanneer hij refereert aan de zeven honderdtonners (drie keer Tops, drie keer F16 en één keer Etazon Cobalt) die het bedrijf voortbracht. 'Het zijn ook de verzorging en de factor geluk die meespelen.'

Veel geluk in nakomelingen is er overigens tot nu toe niet geweest. Jubilant en Tornado gaven geen duurzame nakomelingen in combinatie met Martha 62, maar de combinatie met Cash lijkt meer geslaagd. Martha 68 heeft nog een Sunny Boydochter die inmiddels al 80.000 kilogram melk gaf en er zijn jongere nazaten van Rucker en Lorenzo.

Zelf ogen de zusjes nog kloogaaf, maar vallen door de hoogtemaat van 140 cm niet meer op tussen de koppelgenoten. 'Dat zijn de meest duurzame koeien', weet Evert. 'Ze zijn niet te extreem in hoogtemaat, sterk in uier en benen, ze hebben een goede vruchtbaarheid en ze zijn agressief. Met die eigenschappen worden koeien oud.'

Jaap van der Knaap

Duurzame zusjes Martha 68 en Martha 62

